

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԻՐԱՎԱԲԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՎ

ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Թիվ 2(48)

2010 թ.

Գլխավոր խմբագիր՝

Լևոն Օհանյան

Խմբագրական խորհուրդ

Սամվել Դիլբանդյան -

գլխավոր խմբագրի տեղակալ

Դավիթ Մելքոնյան -

պատասխանատու քարտուղար

Գևորգ Դանիելյան

Գագիկ Համբարձումյան

Արթուր Վաղարշյան

Սերգեյ Առաքելյան

Վիգեն Քոչարյան

Հիմնադիր և հրատարակիչ՝
ՀՀ իրավաբանների միություն

Խմբագրության հասցեն՝

ՀՀ, 0025 Երևան,

Ալեք Մանուկյան 1, ԵՊՀ

իրավաբանական ֆակուլտետ:

Հեռ. 55-77-92

Խմբագրությունը կարող է
հրապարակել նյութեր՝ համամիտ
չլինելով հեղինակների
տեսակետներին:

10 համակարգչային էջից ավելի
չպատվիրված նյութերը չեն
ընդունվում:

Դասիչ՝ 77771

Տպագրական 7 մամուլ

Գրանցման թիվը՝ 798

Տպաքանակը՝ 500

Գինը՝ պայմանագրային

Հանձնված է շարվածքի

1.05.2010

Հանձնված է տպագրության

27.08.2010

СОЮЗ ЮРИСТОВ
РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ

**ГОСУДАРСТВО
И
ПРАВО**

Номер 2 (48)
2010 г.

Главный редактор:
Левон Оганян

Учредитель и издатель:
Союз Юристов РА

Редакционный совет

Самвел Дилбандян -

зам. главного редактора

Давид Мелконян -

ответственный секретарь

Геворг Даниелян

Гагик Амбарцумян

Артур Вагаршян

Сергей Аракелян

Виген Кочарян

Адрес редакции:

РА, 0025 Ереван,

ул. Алека Манукяна 1,

юридический факультет ЕГУ.

Тел.: 55-77-92

7 усл. печ. л.

Тираж: 500

Сдано в набор 1.05.2010

Подписано к печати 27.08.2010

ՔՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆԵՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկ Մարտիրոսյան
ՆԱԽԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆԵՐԸ
ԽՍՀՄ 1977Թ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԻՑ ԴԵՏՈ 4

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Արթուր Ղամբարյան
ՂԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ9

Գաբրիել Բալայան
ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՈՒՀԵՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՎ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆՑՆԵԼՈՒ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ21

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՂԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սերգեյ Մեղրյան
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԻ ՂԱՏԱԿԱՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ.....29

ՔՐԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ԵՎ ՂԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Варе Енгибарян
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ ОБСТОЯТЕЛЬСТВ РАССЛЕДОВАНИЯ МАССОВЫХ
БЕСПОРЯДКОВ.....39

Վազգեն Շահնազարյան
ՍԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՑԱԿԱԶՄԻ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՈՐՈՇ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ.....44

Կարեն Բիշարյան
ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՉԵՑՎԱԾ ՁԵՎ, Թ՞Ե ՍԿԶԲԱՓՈՒԼ.....50

Արթուր Չախոյան
ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՀԱՏՈՒԿ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ
ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ55

Սերգեյ Մարաբյան
ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՎՆԱՍ ԿՐԱԾ ԱՆՁԻՆ ՀԱՅՑԿՈՐ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՂԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԿԱՐԳԻ ՈՐՈՇ
ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ ՀՀ ՔՐԵԱԿԱՆ ՂԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ.....64

Գուրգեն Քոթանջյան
ՍԱՐԴՈՒՆ ԱՌԵՎԱՆԳԵԼԸ ԱՅԼ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱԿՑՈՒԹՅԱՍԲ ՈՐԱԿԵԼՈՒ
ՀԱՐՑԸ.....76

ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Վարդան Բեժանյան
ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՈՒՄ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՒՄ.....82

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Հրաչիկ Ջիլավյան
ՇՐՋԱՊԱՏԻ ՀԱՄԱՐ ԳՈՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՎԵԼ ՎՏԱՆԳԻ ԱՂԲՅՈՒՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴՐԱ
ՂԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ.....88

ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

Գոռ Մովսիսյան
ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԸ ՈՐՊԵՍ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱ.....98

**ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ
ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՆԱԽԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ
ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆԵՐԸ ԽՍՀՄ 1977Թ.
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԻՑ ՀԵՏՈ**

Հայկ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Պետության և իրավունքի տեսության ու պատմության ամբիոնի ասիստենտ, իրավ. գիտ. թեկնածու

ԽՍՀՄ 1977թ. և Հայկական ԽՍՀ 1978թ. սահմանադրությունների ընդունմամբ պայմանավորված՝ Հայկական ԽՍՀ գերագույն խորհրդի նախագահության 1984թ. հուլիսի 25-ի հրամանագրով 1961թ. օրենսգրքում կատարվեցին փոփոխություններ¹: Դրան նախորդել էին ԽՍՀՄ գերագույն խորհրդի նախագահության 1981թ. օգոստոսի 13-ի հրամանագրով 1958թ. քրեական դատավարության հիմունքներում կատարված փոփոխություններն ու լրացումները²:

«խորհրդային շրջանում քրեական դատավարությանը հատուկ էր ոչ թե մարդասիրության աճի միտումը, այլ սոցիալական արժեքների պատմականորեն խեղաթյուրված սանդղակի ազդեցության տակ ձևավորված հակամարդասիրությունը: Մարդու իրավունքները չդարձան սոցիալիստական իրավական համակարգի միջուկը, համակարգ, որը կողմնորոշված էր ամենից առաջ պետական և հասարակական սեփականության պահպանությանը»³:

Ի դեպ, 80-ական թվականների սկզբին տարբեր աղբյուրներում քրեական գործերի քննության որակի առունով առաջընթաց էր նկատվում: Այսպես, ՀԽՍՀ դատախազության հսկողական բաժնի դատախազ Ակոպովան նշում է. «Հանցավորության վիճակի ուսումնասիրությունը պարզել է, որ 1980 թվականին քրեական գործերի քննության որակը բարձրացել է: Նախորդ տարվա համեմատությամբ դատարանի

կողմից լրացուցիչ քննության վերադարձված գործերի քանակը նվազել է: Մեղադրական եզրակացությամբ դատարան ուղարկված 5751 գործից լրացուցիչ քննության է ուղարկվել 116 գործ կամ 2%-ը՝ նախորդ տարվա 2,4%-ի փոխարեն: Ընդ որում, 116 գործից 68-ը կամ 58,6%-ը ՆԳՆ-ի քննիչների գործերից էր, իսկ 47 գործ կամ 57,4%-ը՝ դատախազության քննիչների գործերից»⁴:

1985 թ. սկսած՝ խորհրդային երկրում սկիզբ դրվեց սոցիալիստական բարեփոխումների քաղաքականությանը, որն անցավ «իրապարակայնություն, արագացում, վերակառուցում» կարգախոսների ներքո: Այն ազդարարեց վճռական շրջադարձ սոցիալիստական իրավունքի և իրավագիտության զարգացման մեջ⁵: Ձեռնարկված քաղաքականությունը հնարավորություն ընձեռեց կասեցնել այնպիսի թերությունների շարունակական զարգացումը, ինչպիսիք էին դոգմատիզմը, բացասական երևույթները թաքցնելը, գիտականության պահանջներից հրաժարվելը, իրականությունից կտրվածությունը այլն: Այսպիսով, 80-ական թթ. կեսերին հիմնավորվեց ողջ քրեադատավարական համակարգի արմատական բարեփոխման անհրաժեշտությունը, որի իրականացման ընթացքում պետք է լուծվեին այնպիսի հիմնախնդիրներ, ինչպիսիք էին արդարադատության ապագադափարականացումը, քրեական արդարադատության համակարգային թերությունները և դատավարական գործառույթների ոչ ճիշտ հարաբերակցությունը և այլն⁶: Այդ բարեփոխումների անհրաժեշտությունն ընդունեց նաև կոմունիստական կուսակ-

ցության ղեկավարությունը⁷: Պրոֆեսոր Վ.Մ. Սավիցկու գլխավորությամբ մշակվել էին նաև ԽՍՀ միութենական և միութենական հանրապետությունների քրեադատավարական օրենսդրության հիմունքների, ինչպես նաև ՌԽՖՍՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի տեսական մոդելները⁸:

1988 թ. կոմկուսի համամիութենական համագումարում նախանշվեց քննչական ապարատի վերակազմակերպման ուղիները: Մասնավորապես, նախատեսվում էր քրեական գործերի հիմնական մասի նախաքննությունը կենտրոնացնել ՆԳՆ քննչական ապարատում: Հարցի վերաբերյալ տեսական գրականության մեջ արտահայտվող տեսակետներն ու կարծիքները խիստ հակասական էին և բազմաբնույթ: Արդարադատության գեներալ-լեյտենանտ Վ. Գ. Նովիկովը դրականորեն է արտահայտվել այդ կենտրոնացման վերաբերյալ, նշելով, որ կազմակերպական կառուցակարգի այդ մոդելը կբարձրացնի դատախազական հսկողության արդյունավետությունը: Նա միաժամանակ նշում է, որ ՆԳ մարմիններին նախաքննության կատարման իրավունք ընձեռելու պահից քննիչները հայտնվեցին նյութական կախվածության մեջ միլիցիայի պետից, որը միաժամանակ պատասխանատվություն չէր կրում նախաքննության արդյունքների համար: Վերջինիս հետ էին համաձայնեցվում քննիչ նշանակելու, տեղափոխելու, պատժելու և այլ հարցեր⁹:

Քննչական ապարատի կենտրոնացման հարցի վերաբերյալ շատ հեղինակներ առաջարկում են ձևավորել անկախ քննչական ապարատ՝ քննիչի դատավարական ինքնուրույնությունն ու նախաքննության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով: Այդպիսի հեղինակներից էին Ա. Պ. Գուլյակը, Յու. Ս. Ստեցովսկին, Վ. Ի. Իլյուխինը¹⁰:

1988թ. փետրվարին սկսված Ղարաբաղյան շարժումը կասեցրեց վերակառուցման քաղաքականությունը և ենթադրվող դատաիրավական բարեփոխումները

Հայաստանում, այդ պատճառով էլ օրենսդրական նորությունները չհասան Հայկական ԽՍՀ:

1990 թ. օգոստոսի 23-ին հանրապետության Գերագույն խորհուրդը ընդունեց Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակագիրը, իսկ 1991թ. սեպտեմբերի 21-ին հանրաքվեի արդյունքներով հայ ժողովուրդն ընտրեց անկախ պետականության ճանապարհը: Անկախ հանրապետությունում իրավական, ժողովրդավարական պետության կառուցումը պետք է հիմնվեր իշխանությունների տարանջատման սկզբունքի վրա:

Քաղաքական նոր իրադրությամբ պայմանավորված՝ փոփոխություններ և լրացումներ կատարվեցին նաև 1961թ. քրեական դատավարության օրենսգրքում: Մասնավորապես՝ խմբագրական, ոճական և տերմինաբանական մշակումներից և փոփոխություններից հետո այն համապատասխանեցվեց հասարակական-տնտեսական նոր պահանջներին: Օրենսգրքում կատարված փոփոխություններն ու լրացումներն անդրադարձան նաև նախաքննության մարմիններին վերաբերող հատվածին: Մասնավորապես, 1994 թ. հունիսի 15-ին ՀՀ Գերագույն խորհուրդը ընդունեց օրենք քրեական դատավարության օրենսգրքի 37 և 116 հոդվածները նոր խմբագրությամբ շարադրելու մասին¹¹:

Համաձայն նոր խմբագրությամբ շարադրված նորմերի՝ քրեական գործերով նախաքննությունը կատարում էին դատախազության քննիչները, ինչպես նաև ներքին գործերի մարմինների քննիչները, պետական անվտանգության և զինվորական (ռազմական) ոստիկանության քննիչները:

ՀՀ 1998 թ. քրեական դատավարության օրենսգրքում նախաքննության մարմինների շարքում նշված չեն ռազմական ոստիկանության քննիչները: Ներկայումս այս մարմինն ընդգրկված է ՀՀ պաշտպանության նախարարության համակարգում վարչության կարգավիճակով և իրականացնում է հետաքննություն զինվորական հանցա-

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ**ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ**

գործությունների վերաբերյալ գործերով: Հարկ է նշել, որ զինվորական ոստիկանության համակարգում մինչև 1998 թ. քրեական դատավարության օրենսգրքի ուժի մեջ մտնելը, գործում էր քննչական բաժին: Ձինվորական ոստիկանության կազմավորումից¹² սկսած՝ այդ կառույցին իրավունք է վերապահվել իրականացնել նախաքննություն՝ զինվորական հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով: Մասնավորապես, զինվորական ոստիկանության համակարգում 1992 թ. ստեղծվել է հետաքննության և նախաքննության բաժանմունք՝ ինը հաստիքով¹³: Նույն թվականին հաստիքացուցակում կատարվել է փոփոխություն, և ռազմական ոստիկանության համակարգում ստեղծվել են նաև հետևյալ բաժինները.

1. քննչական բաժին՝ 33 հոգի,
2. օպերատիվ հետախուզական բաժին՝ 36 հոգի,
3. օպերատիվ տեխնիկայի և փորձագիտության բաժին՝ 31 հոգի¹⁴:

Հարկ է նշել, որ զինվորական հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով նախաքննության իրավունքը, ռազմական ոստիկանությունից բացի, իրականացնում էր նաև զինվորական դատախազությունը: Նշված մարմինների միջև ենթակայության հարցը օրենսդրորեն կարգավորված չէր: Սակայն, ռազմական ոստիկանության աշխատակիցների շրջանում մեր կողմից անցկացված հարցումները վկայում են, որ ծանր և առանձնապես ծանր հանցագործությունների գործերով նախաքննությունն իրականացնում էին զինվորական դատախազության քննիչները: Ռազմական ոստիկանության կողմից նախաքննությունն ի-

րականացնելու դեպքերում քննիչների կազմած մեղադրական եզրակացությունները հաստատում էր զինվորական դատախազը:

Ինչպես նկատեցինք, ռազմական ոստիկանությունն իր համակարգում ձևավորել է հետաքննություն իրականացնող օպերատիվ հետախուզության ու օպերատիվ տեխնիկայի և փորձագիտության հատուկ մասնագիտացված բաժիններ:

Ընդհանուր առմամբ կարելի է ասել, որ լճացման ժամանակաշրջանում ընդունված քրեական դատավարության օրենսգիրքը նաև նախաքննության փուլին վերաբերող հատվածով չէր համապատասխանում անկախ պետականություն հռչակած և ժամանակակից ժողովրդավարական չափանիշներին ինտեգրվող պետության պահանջներին: Չնայած այն հանգամանքին, որ 1991-98 թվականներին 1961թ. քրեական դատավարության օրենսգրքում բազմաթիվ լրացումներ և փոփոխություններ էին կատարվել, դատավարությունն առավելապես պահպանում էր մեղադրական թեքումը՝ առաջին պլան մղելով հանրային շահերը:

Մրցակցությունը, կողմերի հավասարությունը, անմեղության կանխավարկածը և շատ այլ ժողավրդավարական սկզբունքներ բովանդակային մասով արտացոլված չէին սոցիալիզմի զարգացման բովով անցած օրենսգրքում: 1995 թ. հուլիսի 5-ին ընդունված Սահմանադրությունը Հայաստանի Հանրապետությունը հռչակեց որպես ինքնիշխան, ժողովրդավարական, իրավական և սոցիալական պետություն: Սա ենթադրում էր նաև դատաիրավական բարեփոխումների անցկացում, որի արտահայտություններից էր 1998թ. հունիսի 1-ին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի ընդունումը:

¹ Տե՛ս «Հայկական ԽՍՀ ԳԽ տեղեկագիր», 1984, թիվ 14, հոդվ. 141:

² Տե՛ս «Ведомости ВС СССР», 1981, թիվ 33, հոդվ. 966:

-
- ³ Бойков А.Д. Третья власть в России. Очерки о правосудии законности и судебной реформе 1990-1996. М., 1997, էջ 49:
- ⁴ Տե՛ս ՀՀ ՆԴԿՊԱ, ֆ.571, ց.12, գ.527:
- ⁵ Տե՛ս Ղազինյան Գ.Ս.,Քրեական դատավարության պատմական և արդի հիմնախնդիրները Հայաստանում,Երևան 2001,էջ 140:
- ⁶ Տե՛ս Концепция судебной реформы в РФ,М.,1992,էջ16-31:
- ⁷ Տե՛ս Резолюция 19-ой Всесоюзной конференции КПСС. Комунист, 1988, քիվ 10, էջ 87:
- ⁸ Տե՛ս Уголовно-процессуальное законодательство Союза ССР и РСФСР. Теоретическая модель. Под ред. В.М. Савицкого. М., 1990:
- ⁹ Տե՛ս Истина и только истина: Пять бесед о судебно-правовой реформе. Отв. ред. Ю.И.Стецовский, М., 1990, 246-247 էջեր:
- ¹⁰ Տե՛ս նույն տեղը, էջ 251:
- ¹¹ Տե՛ս «ՀՀ Գերագույն խորհրդի տեղեկագիր»,1994թ.:
- ¹² Ձինվորական ոստիկանությունը կազմավորվել է 1992թ.մայիսի 5-ին ՀՀ պաշտպանության նախարարի քիվ 0040 հրամանով:
- ¹³ ՀՀ պաշտպանության նախարարի հրաման «ՀՀ ՊՆ ռազմական ոստիկանության հաստիքացուցակը հայտարարելու մասին», 01.08.92թ., քիվ 0085:
- ¹⁴ ՀՀ պաշտպանության նախարարի հրաման «Ռազմական ոստիկանության հաստիքացուցակի վերաբերյալ», 01.10.92թ., քիվ 2287:
-

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ
ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Гайк Мартиросян

Ассистент кафедры теории и истории государства и права ЕГУ, кандидат юридических наук

Haik Martirosyan

*Assistant of the Chair
History and theory of state and law, YSU
Candidate of Legal science*

Реформы системы органов предварительного следствия после принятия Конституции СССР 1977г.

Changes in the system of preinvestigation bodies after adoption of the constitution of the Soviet Union in 1977

Статья посвящена правовому статусу органов предварительного следствия после принятия Конституции СССР 1977г. В частности, некоторые процессуалисты предлагали поменять системную структуру органов предварительного следствия и мобилизовать последних в систему министерства внутренних дел. Были также и другие предложения, которые содержали мысль о создании независимой следственной комиссии.

Распад Советского Союза помешал реализованию вышеуказанных планов. В 1991 году Армения провозгласила свою независимость, после чего судебно-правовые реформы и изменения системы правоохранительных органов приняли другой характер.

The article is devoted to the changes in the system of preinvestigation bodies after adoption of the Constitution of the Soviet Union in 1977.

Specifically the important question that needs to be discussed concerning this period is the question of investigation bodies. The important point is that investigation bodies must be located in the system of Ministry of Internal Affairs.

But the collapse of the Soviet Union mixed those plans. In Armenia the plans for investigation bodies are different.